

mežiem, tos izmantot ar daudz lielāku pievienoto vērtību, nevis apaļkoku veidā pārdot tādām ar mežiem bagātām valstīm kā Zviedrija un Somija.

Runājot par pievienoto vērtību mūsu dabas bagātību iztirgošanu uz ārzemēm nevar nepiemienēt mūsu otro lielāko dabas bagātību purvus, kuri arī ir patreizējo mūsu mežu apsaimniekotāju pārziņā. Jau tagad, sakarā ar mežu pārizmantošanu tiek runāts ka, lai saglabātu ienākumus, vairāk jādomā par intensīvāku zemes izrakņu pirmkārt jau purvu izmantošanu. Un atkal jautājums kā tā notiks vai jau notiek. Viss ticamāk intensīvāk organizēt purvu iznomāšanu ārzemniekiem, kuri to bez pievienotās vērtības pa lētu cenu iegādāsies jēlkudru veidā ar kuģiem tikas nogādājot ārzemēs kur šo kūdru bez lielām pūlēm sasmalcinās, bagātinās un pārdos ar daudz lielāku pievienoto vērtību gan mums pašiem gan citām pasaules valstīm, kuras savus purvus jau iznīcinājuši. Lai dievs dotu ka tā nenotiku, bet patreizējā mežu apaimniekošana liecina, ka mēs savas dabas bagātības labāk iztirgojam bez pievienotās vērtības vairāk, bet ne mazāk ar lielāku pievienoto vērtību.

Atgriezoties pie mežiem. Kur ir novedusi šī meža netālredzīgā, intensīvā izmantošana? **Pirmkārt**, meži ir zaudējuši un turpina zaudēt savu vērtību. Jaunaudzes, kas tagad dominē Valsts mežos, ir mazvērtīgākas par pieaugušām audzēm. **Otrkārt**, šis mežaudžu vecumkļāsu izmaiņas negatīvi ietekmē visu mežu ekosistēmu. Mežs zaudē savu sociālo nozīmīgumu kā ogu, sēņu ieguves un neskartas dabas saglabāšanas nozīmi. Tas kļūst ainaviski arvien nepievilcīgāks. No tā izzūd daudzi tikai mežam raksturīgi biotopi. Tas kļūst nepiemērotāks visa veida meža dzīvnieku, izņemot meža cūku, eksistencei. Tādēļ arvien mazāk mežos redzamas pat mazākie, bet meža videi raksturīgie dzīvnieciņi kā vāverītes, caunas, zebiekstes un citi sīkāki meža iemītnieki. Nerunājot nemaz par tādiem reti meža iemītniekiem kā medņiem, rubeņiem, dzeņiem, vanagiem un ērgļiem Pēdējā laikā ornitologi ir pamatoti uztraukušies par pēdējās mūsu meža vis, vis-senākās mežu iemītnieces - mežirbītes izzušanu. Tā nespēj dzīvot mežos, kuros starp atsevišķām audzēm ir tik lieli "pārāvumi", ko radījuši lielie izcirtumi. To mazuli iet bojā, pāvarot jauno meža ceļu dziļos grāvjus. Arvien lielāka konflikta situācija izveidojas starp mežu un lielajiem meža iemītniekiem alni, staltbriedi un stirnu. Iztrūkstot sīkkrūmiem, ogulājiem, ar pamežu un paaugu bagātajām vecajām mežaudzēm un pilnīgai ciršu atkritumu izvākšanai no meža, kas pirms tam ziemas laikā bija galvenais to barošanās vietas, savas eksistences nodrošināšanai ir spiesti baroties jaunaudzēs un lauksaimniecības kultūrās, nodarot tur lielus zaudējumus un radot konfliktu situācijas

Nevar pārmetēt meža apsaimniekotājiem, ka nocirstās meža platības netiktu savlaicīgi apmežotas. Bet arī šajā jautājumā mums rodas lielas šaubas. Mēs nocirstos priežu mežus atjaunojam sakaņā ar klasiskās mežsaimniecības prasībām, tas ir priedi ar 7000, egli ar 4000 kociņiem uz ha. Šī prasība pamatojās uz to, ka tikai ar tādas biežības stādījumiem iespējams izaudzēt labas, slaidas, bezarainas priežu audzes. Tagad priežu mežus atjauno ar 2500 un egli ar 2000 kociņiem uz ha, kas ievērojami palēnina meža atjaunošanu, bet rodas šaubas, vai šādi rīkojoties, izveidosies labs mežs. Kaut arī sākumā šādi meža stādījumi izskatās labai, zaļoksnēji, bet tas rodas pateicoties gaismas iespaidā labi attīstītajiem sānzariem, kas kociņus nepametīs pat tiem sasniedzot ievērojamu vecumu. Tā auguši koki nevar izveidot slaidus, bezzarainus stumbrus. Mūs nepārlicina arī tas, kā to apgalvo "Silavas" zinātnieki, ka ir radīt tādi priežu stādi, kuri atzartosies pat augot retainē, bez savstarpējas konkurences. Bet vai